

➔ BETER WETEN *WAT ER SPEELT EN WAT ER KAN*

Begin april werd het officiële startschot gegeven voor de Kennisimpuls Waterkwaliteit (KIWK). Hierin werkt een groot aantal partijen aan het vergroten van het inzicht in de factoren die de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater bepalen. Dat moet ertoe leiden dat waterbeheerders de juiste maatregelen nemen om die kwaliteit te verbeteren en de biodiversiteit te vergroten.

De waterkwaliteit is de afgelopen decennia duidelijk verbeterd, vooral door de Wet verontreiniging oppervlaktewateren uit 1970 en later de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) uit 2000. Maar ondanks alle maatregelen die waterbeheerders hebben genomen, stagneert de verbetering de laatste paar jaar, zegt KIWK-programmasecretaris Rob Ruijtenberg: 'In 2016 gaf het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) al een 'winstwaarschuwing' af. In het rapport 'Waterkwaliteit nu en in de toekomst' stond dat we met de tot dantoe geplande maatregelen de KRW-waterkwaliteitsdoelen in 2027 zeer waarschijnlijk niet gaan halen. Dat is het jaar waarin deze doelen uiterlijk moeten zijn bereikt. Het PBL-rapport bepleitte een combinatie van slimme maatregelen ter versnelling.'

ACTIES

De boodschap van PBL werd gehoord. Eind 2016 ondertekenden vertegenwoordigers van Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven, kennisinstututen, maatschappelijke organisaties, de industrie en de landbouw de intentieverklaring 'Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater'. De aanpak bestaat uit

➔ Gekroest fonteinkruid.

een groot aantal acties die moeten leiden tot chemisch schoon en ecologisch gezond water. Centraal staat de aanpak van nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten. Maar ook het beschermen van drinkwaterbronnen, inzicht in brakwatersystemen en inzicht in de beïnvloeding van het gedrag van belanghebbenden krijgen aandacht.

MEER INZICHT

Een belangrijk onderdeel van de Delta-aanpak is het verstevigen van de kennisbasis. Dat gebeurt in de Kennisimpuls

➔ Rob Ruijtenberg

Waterkwaliteit. Rob Ruijtenberg: 'Het draait vooral om het vergroten van het inzicht in de factoren die de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater beïnvloeden. In het programma brengen we bestaande en nieuwe kennis bij elkaar en maken die kennis (beter) toepasbaar voor de praktijk van

het waterkwaliteitsbeheer. Dat helpt bij het nemen van de juiste maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren en de biodiversiteit te vergroten.' Deelnemende partners zijn het Rijk, provincies, waterschappen, STOWA, drinkwaterbedrijven, de kennisinstututen Deltares, WENR, KWR, PBL, RIVM en belanghebbende partijen.

VRAAGGESTUURD

De Kennisimpuls Waterkwaliteit is volgens Ruijtenberg een vraaggestuurd programma 'pur sang': 'De kennisvragen hebben we opgehaald tijdens vraagarticulatiesessies met deelnemers van alle betrokken partijen. Daaruit zijn tien belangrijke vraagstukken naar voren gekomen die in tien projecten worden beantwoord (zie kader). Alle projecten hebben een gebruikerscommissie. Deze commissies spelen een belangrijke rol binnen de Kennisimpuls.

⇒ Alvers in een beek.

Ze zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat de juiste vragen worden beantwoord, en dat de projecten binnen de gestelde tijd en het gestelde budget worden uitgevoerd. Maar ook dat de ontwikkelde kennis praktisch toepasbaar is, breed verspreid wordt en daadwerkelijk wordt gebruikt.'

KENNISVALORISATIE

Ruud Maarschall, Hoogheemraad voor Waterketen en Duurzaamheid bij Hollands Noorderkwartier, is blij met de Kennisimpuls: 'Wij zijn altijd blij met gericht, vraaggestuurd onderzoek. Het is voor bestuurders belangrijk over voldoende kennis te beschikken om de juiste maatregelen te kunnen nemen.'

Maarschall hoopt dat de Kennisimpuls voldoende handvatten gaat bieden om gerichte maatregelen te kunnen nemen om de waterkwaliteit in Noord-Holland verder te verbeteren. 'Op veel plekken in ons gebied voldoet de waterkwaliteit nog niet aan de KRW. Maar moeten we nu proberen overal het water helderder te krijgen? Of is het efficiënter om dat gericht op een aantal plekken te doen? Welke waterlopen hebben de potentie van een ecologische verbindingzone? Als we weten waar we die zones het best kunnen inrichten, dan is het effect waarschijnlijk groter dan als we overal maatregelen nemen.'

Het lid van de landelijke Commissie Waterketens en Emissies (CWE) van de Unie hoopt dat de vorderingen op

kennisgebied snel en goed worden gedeeld met de waterschappen. Daarom is het volgens hem goed dat er zoveel partijen bij de kennisimpuls betrokken zijn. En dat alle projecten een gebruikerscommissie hebben.

De Kennisimpuls Waterkwaliteit loopt tot eind 2021. De projecten over kennisvalorisatie, gedragswetenschappen, toxiciteit, brakke wateren en nutriënten zijn reeds gestart. De andere volgen de komende maanden. De kennisimpuls moet gefinancierd gaan worden door het ministerie van IenW (5 miljoen euro), de provincies (1 miljoen), de drinkwaterbedrijven (1 miljoen), STOWA (2 miljoen) en de gezamenlijke waterschappen (4 miljoen). Daarmee komt het totale budget naar verwachting uit op 13 miljoen euro.

⇒ Waterviolier.